

ИЧКИ
БОЗОРДА ЎЗ
ҮРНИГА ЭГА

2-бет

МЕХР ВА
МУРУВВАТ –
УЛУФ
ФАЗИЛАТ

3-бет

СОГЛИҚ –
ОЛТИНДАН
ҚИММАТ

4-5 беттерді

БЕЛЬГИЯДА БЎЛГАН
УЧРАШУВ

6-бет

ПАЙШАНБА

ТОШКЕНТ ОҚШОЛАРИ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 5 (10.058)

2004 ЙИЛ 8 ЯНВАРЬ

ПОЙТАХТНИНГ
дир кунини
янгиликлар, воқеалар

КИСКА
саттарда

• КЕЧА кишики таътил кунларини мазмунли ўтказиши мақсадиде Бектемир туманинда мактабларда таҳсил олаётган 625 нафар ўкувчилар иштирокидаги «Камолот» ёшлар ижтимоий харакатининг туман бўлими ташаббуси билан ташкил киленган «Кўчма арча байрами тадбирлари нуҳияси»ни ўзлашиб ётди.

• КЕЧА Мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкilotининг Акмал Икромов туман бўлими ва туман мудофаа ишлари бўлими ҳамкорликларида 60 нафар ҳарбий хизматга чакирув ўшидаги мактаб ўкувчиларининг иккита ҳарбий қисм офицерлари билан учрашуви ташкил этилди.

• БУГУН «Хадра» теннис марказида «Ўзбекистон тенисс юлдузлари – болалар учун» мавзуидаги тенис байрами бўлиб ўтди.

• ЭРТАГА умумтаълим мактаблари ўкувчилари, академик лицей ва касбхунар коллежлари талабалари иштирокидаги фан олимпиадасининг Тошкент шахар босқичи якунланади.

• ТОШКЕНТ шахар ИИББ йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармасида бўлиб ўтган тадбир йўл ҳаракати қоидаларирия риоя қилишда ҳайдовчи ва пидёдаларининг роли масаласига бағишланди.

Тошкент шахар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз муҳбирларимиз хабарларидан.

ЮРТ ТИНЧЛИГИ – ИШОНЧЛИ ҚЎЛЛАРДА

Мамлакатимиз Президенти, Куролли Кучлар Олий Буш Кўмандони Ислом Каримов таъкидлаганидек, Ўзбекистон учун, бугунги ва келажак авлод учун энг катта бойлик – элнинг тинчлиги ва осоиишталигидир. Шу боис, бебаҳо бойлигимиз – юрт тинчлиги ва осоиишталигини таъминлаш давлатимиз сиёсатининг энг устувор йўналишларидан бирига айланган.

Халқимизнинг тинч, осуда ҳәётини таъминлашда Ўзбекистон Республикаси Давлат чегараларини химоя қилювчи кўмита мухим ўрин тутади. У замонавий курол-аслаҳа ва алоқа воситалари, техника билан таъминланган кўп сонли жанговар кўшинидир.

Хизматини чегара кўшинлари сафида ўтаётган ҳарбийларнинг нафакат соғлом, жисмонан бакувват, балки замонавий ҳарбий техникини бошқаришини пухта ўзлашибиши ва маънавий етуклиги кўмита раҳбариятининг доимий эътиборида. Булар эса чегара кўшинларида олиб борилаётган ислоҳотларнинг асл мөҳиятини ташкил этади.

Шу боис ҳарбий қисмлар шахсий таркиби ўтрасида тарбиявий, хуқукий, маърифий ва маданий ишларнинг барча турларидан кенг фойдаланилмоқда. Бунда ҳарбий қисмлар ўтрасида ташкил этилаётган турли мусобақалар, Куролли Кучлар фахрийлари, таънили адабиёт ва санъат намояндлари билан учрашувлар, маърифий-маданий тадбирлар ўзининг ижобий самарасини бермоқда.

Ўз навбатида бу ҳарбий қисмларнинг шахсий таркиби сафларидан кўплаб жанговар хизмат аълочила-ри, билим ва тажрибали, ўз

касбини вижданан адо этиб, қаҳрамонлик на- муналарини кўрсатиб хизмат қилаётган жангчилар етишиб чикмоқда.

Генерал-майор Илhom Ибрагимов командирлик қилаётган «Жануб» минтакавий штаби тасаррufидаги ҳарбий қисмларнинг жангчилари хам Ватан ҳимоячилари кунини жанговар ва сиёсий тайёргарликда юкори кўрсатиклирга ёришган ҳолда кутиб олмоқда. Мамлакатимизнинг турили вилоятларидан Ватан олдиага мукаддас бурчанини адо этиш учун чакирилган йигитлар муддатли ҳарбий хизматни аъло даражада ўтаб, командирлари ва тенгдошларининг ҳурматини қозонмоқда.

Келажакда, бутун миллий армиямизда бўлганидек, чегарачилар сафлари асосини саржантлар ташкил этиши яхши маълум.

Чунки, Куролли Кучларимизда босқичма-босқич ўтказилётган ислоҳотлар талаби бўйича армия шартнома асосида хизмат қилювчи ҳарбийларидаги бундай қадрларни танлаш ва тайёрлашга алоҳида аҳамият берилмоқда.

Чегарачи, аввало, мустақил фикрлайдиган, масъулитни ўз зиммасига олишга қодир, жисмоний ва маънавий жihatдан етук бўлиши лозим, — дейди Мирза Абдамитов. — Қисмимизда ана шундай фазилатларга эга чегарачилар кўпчиликни ташкил этади. Биз улар билан фаҳрланамиз.

Хасри сафоси

Барча майбалардан олгиган сўнгти хабарлар

Мамлакатимизда

• Кимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувоффиклаштириша ва назорат килиш маркази ҳамда Инвестиция институтлари миллий ушумаси томонидан 2003 йил якунлари бўйича Ўзбекистон фонд бозорининг эн яхши иштирокчилигига мукофотларни топшириш маросими бўлиб ўтди.

• Андижон вилояти «Мехрибонлик ва саломатлик» жамғармаси қошида мўътабар ўшадаги қарияларнинг саломатлиги муммомлар билан шугулланувчи «Гериатрия» илмий-амалий маркази очилди.

• Тошкентдаги «Ўзбоулинг» марказида пойтакт ёқимлиги, Ўзбекистон телерадиокомпанияси ташаббуси билан 22-мехрибонлик уйи тарбияланувчилари иштирокида боулинг бўйича мусобакалар ташкил этилди.

• Конимеч-Чордара орагидаги 3 километрлик масофа га кувурлар ётқизили, Конимеч туманинаги «Чордара» ширкат ҳужалиги худудига тоза ичимлик суви етиб келди.

• Денов туманинаги «Лочин» фермер ҳўжалиги Чинор қишлоғи болалари учун спорт мажмусаси курбифойдаланишга топширилди.

• Андижонда реконструкциядан сўнг 200 ўринга мўлжалланган 1-түргүк мажмусаси яна ўз эшикларини очди.

Жаҳонда

• Европада Ҳавфсизлик ва Ҳамкорлик ташкилотига Болгария ташкиларни ишлар вазири Соломон Пасси раислик кила бошлади.

• Мирса Эрон 1980 йилда узилган дипломатик алоқаларни қайта тикилаш ҳақида келишиб олдилар.

• АҚШ Президенти Жорж Буш Америка конгрессининг иккала палатаси раҳбларлиги жўнатган хатида Ливияга қарши жорий этилган бир тоғонлама иқтисодий жарима муддатини яна бир йилга узайтириши ҳақида маълум килди.

• Афғонистонда Қандохор шаҳрида жойлашган ҳарбий база ёнда колдирилган юк машинасининг порталини натижасида 12 киши ҳалол бўлди ва 45 киши тан жароҳати олди. Ушбу террорчилик ҳаракатида «Толибон» жангариларининг кўли борлиги гумон килинмоқда.

• АҚШда кучли қор ёғиши натижасида йирик автомобиль халокати рўй берди. Пенсильвания штатининг шимоли-шарқидаги автомагистралда 50 та юк машиналарининг тўқнабшиб кетиши натижасида 2 киши ҳаётдан кўз юмди.

хизмат қилаётган ўшлар чегараларимизнинг доимо тинч ва осоиишталигини таъминлаш учун бор куч-ғарратини сафарбар этмоқда. Қисмда жангчиларни ҳарбий хизматни намуналини ўтаси учун барча шароит яратилган. Кенг ва ёрук қазармалар, замонавий ошхона, катта китоб фондига эга бўлган кутубхона, спорт майдончалари ва бошқа кўплаб маданий-маслий объектлар аскарлар хизматида.

— Чегарачи, аввали, мустақил фикрлайдиган, масъулитни ўз зиммасига олишга қодир, жисмоний ва маънавий жihatдан етук бўлиши лозим, — дейди Мирза Абдамитов. — Қисмимизда ана шундай фазилатларга эга чегарачилар кўпчиликни ташкил этади. Биз улар билан фаҳрланамиз.

ЎЗА

23 дакикада босиб, 7 та рейс килиш, 13 та бекатнинг ҳар бирида, айниқса йўловчиларга гавзум Ҳамз, Ҳалклар дўстлиги, Мустакиллик, Амир Темур бекатларида хушёрликни жиддий саклаш Равшанинг қундаклик дастуридан ўринг одди.

— Сергели туманининг «Нўғайкўрон» маҳаласида турман, кучиши мактаб болалари ва айрим йўловчиларнинг касб формамага хавас билан қарашларини кузатарканман, ич-ичимдан кувониб кетаман ва машинистлик хунарини янада эъзозлаши, меҳр кўйинши, таддирни дилимдан ўтқазиб кўяман, — дейди Равшан Махмудовдир.

Техника шайдоси Равшанинг «Мехнат дафтарчисига 1-рәкм билан 1974 йил, «Чилангар шогирди» деб ёзилган.

Фаттоҳ АБДУРАХИМОВ

Метро

ЧИЛОНЗОР ЙЎНАПИШИ «ЧАВАНДОЗ»ЛАРИ

Тошкент метрополитенинг биринчи участкаси – Чилонзор линияси – 26 йил бўлди.

Хозирги кунда ҳар томонлама кулай бу ер ости транспортининг иш режими – 19 соат, эрталаб соат 5 да бошланиб, тунги соат 24.00 да тугайди, линиядаги 21 та поездга 79 та машинист «чавандозлик қиласи» – бошқарди. 5 та жамланмадан таркиб топган машинистлар орасида ўз вазифасини сидқидандан бахрий йўловчиларга кулаильик гратаётганлар кўпчиликни ташкил этади. Ана шулардан бирни Равшан Махмудовдир.

Техника шайдоси Равшанинг «Мехнат дафтарчисига 1-рәкм билан 1974 йил, «Чилангар шогирди» деб ёзилган.

Иктиносидёт**ҚУШНИ
ДАВЛАТЛАРГА
ЭКСПОРТ**

Бугунги кунда «Асклепий Свифт» Ўзбекистон-Англия қўши маҳсулоти корхонасида ишлаб чиқариладиган ҳар жиҳатдан гигиеник тоза ва момик пахталар тибиёт соҳасида жуда кўл келмокда.

Замонавий техника ва технологиялар орқали оддий пахта хом аёши ўқита ишланиб, 25-50, 100-250 граммли тоза когламаларга ўрайлан ҳолда тайёрланмоқда. Тибиёт соҳасида энг кўп ишлатиладиган тоза ва момик пахталарга эҳтиёж ортиб бориши боис хозирда корхонанинг ишлаб чиқаргайтган маҳсулотларни республикамизнинг барча дорихоналари шартнома соҳасида сотиб олмоқда.

Шунингдек, корхонанинг сифатли маҳсулотлари Россия, Украина, Тоҳикистон ва Қоғозистон давлатларига ҳам экспорт килинмоқда. Англиянинг «Свифт-паш» корпорацияси билан ҳамкорлика иш олиб бораётган корхона прессланган пахталарни эндилиқда цеплопан пакетларда момик ҳолда ишлаб чиқармоқда.

**БЕЖИРИМ ОЁК
КИЙИМЛАР**

Ҳозирги кунда ихчам, замонавий, бежирим оёк кийимлар ҳар қандай ҳаридор талабига мос тушади. Шахримизда фаолият юритаётган «Нафис» масъулияти чекланган жамият ходимлари ҳам айнан ана шундай маҳсулотлар яратига интилоқда.

Корхона шартнома соҳасида иш юритиб, асосан оёк кийимлар ишлаб чиқаришига иктиносислашган. Эрраклар, аёллар, болалар оёк кийимларини янги услубда яратишда корхонанинг 30 нафардан ортик ичиши-ходимлари хамхиҳатлика ҳаракат килишмоқда. Айни пайдада жамият ходимлари мавсумга мўлжалланган, кузги, киши оёк кийим турлари устида ҳам иш олиб бораётмоқда.

Корхонамизда бир ойда 7-10 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда, — дейди корхона раҳбари Нигматулла Расулов. — Ўтган 2003 йил биз учун яхши натижалар ишлиб. Четдада оёк кийимнинг таг кисмими куядиган дасттоз сотиб олдик ва маҳсулотимиз сифатини ўксалтиришга ҳаракат қилидик. Янги йилда ҳам ўзига хос янги режаларни амалга оширишни кўлзомдамиш. Асосий маҳсадимиз эса сифати ва ракобатга чидамли маҳсулотлар тайёрлашири.

**ЗАРУР АШЁЛАР
КЕЛТИРИЛМОҚДА**

Сергели туманидаги «Сип-Акбар» масъулияти чекланган жамият консигнация асосида четдан маҳсулот келтириб, икти-содиётимиз ривожига хисса қўшёйтган корхона-лар сирасига киради.

Жамият бир неча йилдирки Россия Федерациясининг, Иркутск, Красноярск ўлкаларидан ҳар хил ўлчамдаги ёғочлар, ДВП, ДСП, фанерлар, радиаторлар, михлар, қарбт ҳамда бошқа курилиш ашёларини шартнома асосида Ташки иктиносидой аллокалар агентлиги ва божона рўйхатидан ўтказиб олиб келади.

Келтирилган бундай маҳсулотлардан тушган маблаг эвазига курв, мевалар, консерваланган маҳсулотлар Ўзбекистондан четта жўнатилиди.

Оргулуг РУСТАМОВА

14 январь — Ватан ҳитоятилари куни

ТАНЛОВ ҚИЗГИН ДАВОМ ЭТМОҚДА

Куролли Кучларимизда миллий армиямиз ташкил этилганинг 12 йиллигига бағишилаб ўтказилаётган «энг яхши сержант», «энг яхши гурух командири», «энг яхши взвод командири» ҳамда «энг яхши батальон командири» танлови қизгин давом этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирилиги коровул кўшинларида танлов муваффақиятли ниҳояланди. Унинг якунловчи қисмида дастлабки босқичлардағолиб чиқсан ўттизга якин ҳарбий иштирок этди.

— Сержант ва офицерлар қисқа ва узоқ масофага югуриш, саф тайёргарлиги, қуролдан фойдаланиш, ўқ отиш, умумий ҳарбий низом ҳамда маънавий-сиёсий тайёргарлик бўйича билим ва маҳоратини намойиш этди, — дейди қоровул кўшинлари шахсий таркиб билан ишлаб бўйича бошқарма бошлиғи, полковник Муид Фозилов. — Танлов ҳарбийларининг руҳий-жанговар шайлиги тобора юксалиб бораётганлигидан далолатdir.

— Спорт билан қанча кўп шуғулансак, ҳарбий машғулотларни

ўзлаштиришимиз ҳам шунча осон кечади, — дейди сержант Жамшид Тоҳиев. — Шартнома асосида хизмат қилаётган ҳарбийлар орасида «энг яхши сержант» деган номга сазовор бўлишимга ҳам спортга иштиёқим баландлиги сабаб бўлди, деб хисоблайман.

Танловда лейтенант Насимбек Пайгамов коровул кўшинларида 2003 йилнинг «энг яхши гурух командири», катта лейтенант Шарофиддин Усмонов «энг яхши взвод командири», подполковник Бектурди Полвонов эса «энг яхши батальон командири» деб топилди.

Улар энди танловнинг Куролли Кучларимизнинг барча қўшин турлари бўйича ўтказиладиган якунловчи босқичида иштирок этади.

**Холмурод САЛИМОВ,
ЎЗА мухбiri**

Мазкур корхона Янги йил байрами муносабати билан янги маҳсулотлари — «Doux-Pach» пакетларига қадоқланган 250 граммли сифатли майонезини ҳамшахарларимизга тұхфа этди. Ушбу қадоқланган пакетларни корхонага Түркіядан көлтирилган бўлиб, улар жаҳон стандартларига мос. Бу ерда ишлаб чиқариладиган 32 турдаги кетчуп ва майонезларнинг барчиси экологик тоза хом ашёлардан тайёрланади.

Ушбу корхона 1997 йилда ташкил этилиб, унинг цехида биттагина маҳсулот — кетчуп ишлаб чиқарилган бўлса, тадбиркорларнинг излинишлари, ички бозоримизни чукур ўрганиш, ҳаридорлар ҳоҳиши-истакларини хисобга олган ҳолда меҳнат килишлари самарашиб үлароқ бори-биридан мазали, хуштамы, хушхур маҳсулотлар тайёрланда бошлади.

Жамоа маҳсулотлари «Монарх» савдо белгиси билан чиқариладиган бўлиб, уларнинг ҳаммаси сертификатланган. Уларнинг ишлаб чиқарилиши ва қадоқланшиши шведларнинг дунёга машҳур «LYCKE BY STARKELSEN» концернининг технологияси асосида амалга оширилади. Юкори сифати технологик линияларда энг сара хом ашёдан фойдаланилади ва корхона цехлари доими озода ва тартибли сакланади.

Экологик тоза хом ашёлар ҳамда уларнинг йоқори навли эканлиги учун кетчуп ва майонезларнинг ҳам сифати, ҳам сакланыш муддатлари узоқ бўлишига эришилмоқда. 9 хил: «Классик», «Промансаль», «Пищлакли», «Кўзикоринли», «Экстра»-каби майонезлар, 10 хилдаги «Саримсколи», «Осиё», «Барбекю», «Оловудрин», «Мексиканча» каби хушбўйлаштирилган кетчуплар айникса, ҳаридорларга манзур бўлмоқда.

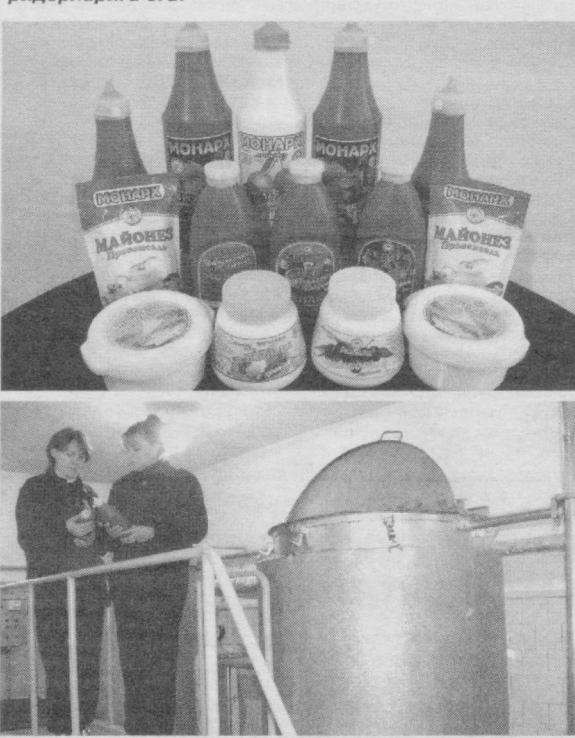
— Ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар нечоғлик сифатли

бўлмасин, ҳозирги бозор икти-содиёти шароити талабларидан келиб чиқсан ҳолда улар-

ган «Наса» хусусий фирмаси хисобланади. Маҳсулотларимизга чиройли, купай ҳамда эко-

ЎЗБЕКИСТОНДА БИРИНЧИ

Шахримизда самарали фаолият юритаётган хусусий тадбиркор «Цимбалов С.И.» корхонасида тайёрланадиган кўплаб турдаги майонез ва кетчуплар бир неча йиллар мобайнида ички бозорда ўз ўрнига эга бўлиб, доимий ҳаридорларига эга.

нинг қадоқланшиши ҳам катта аҳамиятга эга, — дейди «Цимбалов С.И.» корхонаси раҳбари Сергей Цимбалов. — Бу борада бизнинг энг яхши, асосий қадоқланашёлари етказиб берувчи ҳамкорларимиз Чилонзор туманида фаолият юритаёт-

логик тоза хом ашёдан тайёрланган идишларни буюртмага асосан мазкур фирма ўз вактида етказиб бермоқда.

Бугунги кунда кичик ва хусусий бизнес, тадбиркорларга давлатимиз томонидан яратиляётган шарт-шароитлар, кенг

**КУНЧИКАР
МАМЛАКАТ
САХОВАТИ**

Мамлакатимизда 1995-2003 йиллар давомида Япония ҳукуматининг бегараз кўмаги доирасида 8 миллион 10 минг АҚШ доллари миқдоридаги 152 та лойиҳаси амалга оширилди.

Япония элчиноси вакилининг таъкида, 96 та лойиҳа умумталим мактабларига, 27 та лойиҳа даволаш мусассаларига, 9 та лойиҳа ихтисослаштирилган ҳамда ногирон болалар мактабларини техник-моддий жиҳатдан жиҳозлашга йўналтирилди.

Ижтимоий йўналишдаги кичик миқёсли лойиҳалар орасида 13 та лойиҳа нодавлат ташкилотларине кўллаб-куватлашга, 4 та лойиҳа чекка кишлек ва туманларни ичимлик суви ҳамда табии газ билан таъминлашга йўналтирилди. 1995 йилдан 1999 йилгача ижтимоий йўналишда оптика лойиҳа молиялаштирилган бўлса, 2000 йилга келиб уларнинг сони 26 тага етди.

Япония ҳукумати томонидан мамлакатимизнинг таълим, тибиёт каби соҳалардан ташқари, фуқаролар фаровонлигини таъминлашга ҳам алоҳида эътибор каратилмоқда. Жумладан, 1995 йилдан 1999 йилгача лойиҳалар асосан соғлиқни саклаш тизимини кўллаб-куватлаган бўлса, 2000 йилга келиб аёлларни турли касбларга ўтиши ва бўши иш ўрнларини ташкил этишига йўналтирилди.

Япония ҳаҷонни башка кўпгина мамлакатларига ҳам шундай ёрдамлар кўрсатмоқда. Кўмакнинг катта улуши, яни умумий ҳажмининг 32 фоизи Осиёга тўғри келмоқда.

«Туркистан-пресс»

имкониятлардан унумли фойдаланаётган корхона тадбиркорлари доимо изланшида. Улар савдо шоҳобалари билан узвий алоқада ишлаб ҳаридорларнинг фикр-мулоҳазаларини таҳлил килиш асосида янги маҳсулотлар яратишига ҳаракат килишмоқда.

Мазкур корхона бир неча йиллардан бўён шаҳарда, Сергеев туманида ўтказиладиган кўпкандан кўрек-муроҳазаларни таҳлил килиш асосида янги маҳсулотлар яратишига ҳаракат килишмоқда. Мазкур корхона бир неча йиллардан бўён шаҳарда, Сергеев туманида ўтказиладиган кўпкандан кўрек-муроҳазаларни таҳлил килиш асосида янги маҳсулотлар яратишига ҳаракат килишмоқда.

Мазкур корхона бир неча йиллардан бўён шаҳарда, Сергеев туманида ўтказиладиган кўпкандан кўрек-муроҳазаларни таҳлил килиш асосида янги маҳсулотлар яратишига ҳаракат килишмоқда. Мазкур корхона бир неча йиллардан бўён шаҳарда, Сергеев туманида ўтказиладиган кўпкандан кўрек-муроҳазаларни таҳлил килиш асосида янги маҳсулотлар яратишига ҳаракат килишмоқда.

Шунингдек, З йилдан бўён анъанавий тарзида ўтказиб келинаётган «Ийл танлови»да хусусий тадбиркор «Цимбалов С.И.» корхонаси 1-ўрнини эгаллаб, 2003 йилда «Ўзбекистонда кетчуп ва майонез ишлаб чиқарувчи» йўналиши бўйича бори-биридан мазали, медалга сазовор бўлди. «Юртимизда энг яхши кетчуп ва майонез ишлаб чиқарувчи» йўналиши бори-биридан мазали, медалга сазовор бўлди. «Юртимизда энг яхши кетчуп ва майонез ишлаб чиқарувчи» йўналиши бори-биридан мазали, медалга сазовор бўлди. «Юртимизда энг яхши кетчуп ва майонез ишлаб чиқарувчи» йўналиши бори-биридан мазали, медалга сазовор бўлди.

Корхона ўтган - 2003 - Обод маҳалла йидаша шахримиздаги меҳрибонлик ўйлари, ногиронларга ёрдам кўлини чўзб, пул маблаби ажратди, шунингдек улар Мехр ва Муруватт 2003 йидаша ҳам бу хайрли ишини давом эттириш ниятида эканникини билдириши.

**Муҳаббат ҲАБИБУЛЛАЕВА
СУРАТЛАРДА:** корхона-да ишлаб чиқариладиган маҳсулотлардан намуналар; корхонанинг малакаличилиридан Татьяна Желтровова ва Оксана Кильчковаларни кўриб турибисиз.

Сергей Любич олган суратлар.

Фран
**ИРИК
ИЛМИЙ НАШР**

Ўзбек халқи ўзининг бой ўтмиш тарихига эга. Ана шу кўхна тарихни тадқиқ этиш соҳасида кўплаб ирик тадқиқотлар амалга оширилди ва ҳозирда давом эттирилмоқда.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Тарих институти олимлари сайд-харакатлари билан юзага келаетган тадқиқотларнинг аксарияти китоб ҳолида босиб чиқарилди. Факат кейинги беш йил ичидаги 30 дан ортиқ монография юзага келди. Бешта илмий тўплам чоп этилди.

Шу кунларда ўзбекистон Давлатчилик тарихига оид янги нашр босмага тайёрланмоқда. Икки жилдан иборат бу китоб тарихчи олимларнинг навбатдаги ирик тадқиқоти самараси бўлади.

**ЗООЛОГИЯДАН
ЯНА БИР ЛУГАТ**

Мамлакатимизда ҳайвонот оламини илмий асосда тадқиқ этишга ҳам алоҳидан аҳамият берил келинмоқда. Ўзбекистон Фанлар академиясининг Зоология институти олимларнинг бу йўналишдаги излашиллари ҳам самара-ли бўлмоқда.

Юртимиз худудида яшайдиган умурткали ҳайвонлар ҳәттими ўрганишга доир тадқиқотлар ҳам мутахассислар томонидан яхши баҳоланмоқда. Ўзбекистоннинг умурткали ҳайвонларига багишланган янги лугатнинг юзага келиши ҳам нур устига аъло нур бўлди.

Мамлакатимизда илк бор босмага тайёрланган ушбу лугат ўзбек, рус, инглиз ва лотин тилларидан чоп этилмоқда.

**САМАРАЛИ
ИЗЛАНИШ**

Йод танқислиги на-тижасида юзага келаётган турли хасталик-ларнинг олдини олиши-да шифокор олимлар самарали изланиши-ларга қўл урганлар.

Тошкент вакцина ва зардблар илмий-текшириш институтида амалга оширилаётган тадқиқотлардан бири бевосита йод этишмаслиги мавзусига багишиланди.

Иммуно-йодни тайёрлаш технологиясини яратиш билан боғлиқ бу изланиши қатор тиббий муаммоларни ижобий ҳал этиш имконини беради. Ўзида йод сақлайдиган препараларни кўплаб тайёрлаш учун замин ҳозирлайдиган бу янги технология ўзининг қатор афзалликлари билан ажralиб туради.

Акбар АЛИЕВ

Мехр-мурувватга муҳтоҷ бўлган азиз болаларни мактаб ўқувчиларининг ёзги дам олиш мавсумида соғломлаштириш ва бундан ташкил баҳоли кудрат саҳоват кўрсатиш, ҳолидан ҳабар олиб, уларнинг кўнглини кўтариш, бир олам орзулар билан яшайдиган норасидаларни руҳлантириш бехад савобли иштир. Бундай умуминсоний ва миллий қадриятлар касаба ўшмалари фаoliyatinning dikkat marrasida muhim yurin gladi.

БОЛА КУЛГУСИ БИЛАН ОЛАМ МУНАВВАР

Дено ҳалқимизда болаликдан бошлаб берилган илм, ҳунар, меҳр-муҳаббат тошга ёзилгандек мустаҳкам бўлиб, ўчмайди деган ҳикматли нақъ бор. Бу бежиз эмас. Айниқса, болаларни ардоқлаб тарбиялаш, уларнинг беғубор қалбига меҳр, эзгулик тушунчаларини сингдириш тотли мевадек ўзининг маҳсулуни бериши ҳаётни ҳақиқатта айланган.

ва уларнинг барчасига Янги йил совбагарини топшири.

—30-мехрибонлик йўйда 7 ёшдан 16 ёшча бўлган турли миллат фарзандларидан иборат 165 нафар бола тарбияланмоқда, — дейди меҳрибонлик ўй раҳбарининг тарбияйишилар бўйича ўринбосари Фания Габбасова. — 31 нафар педагог ходим болаларнинг тарбияси билан машғул. Видеосалон ва тикиш-бичиш, тўкиш, кулинария, шахмат, шашмат, енгил атлетика, футбол, жами бўлиб 17 та тўғарак болаларнинг хизматида. Тарбияланувчиларимиз келгуси ҳаётда ўзла-

рининг муносиб ўринларини эгаллашлагрига катта аҳамият берилади. Ўғил болалар дурдгор, киз болалар эса тикувчи бўлиб етишадилар. Видеосалонда болаларнинг ўшига мос, тарбиясига хизмат киладиган кинофильмлар, қизиқарли мультфильмлар на мойни этилади.

— Дўйстларим кўп. — Шароитимиз яхши. Қўшиқ айтишин яхши кўраман. Юлдуз Усмоновадек эл севган маҳшур санъаткор бўлиш орзумидир. Бу ерда мактаб саҳнисида ҳам кўшиклар айтаман. Моҳир қўллар тўғарагига

катнашиб, чеварварни ўрганиянман, — дейди беғубор тўйгулари, улкан орзуларни айтиб тарбияланувчи Гулжамол Алимбекова.

Истагимиз, албатта бу азиз болалар улгайib, ажойиб инсон бўлиб орзулрага етисинлар ҳамда ҳаётда ўзларининг муносиб ўринларини эгаллаб ҳалқимизга фарзандларни хизмат килсилар. Болаликнинг баҳти бўлиши учун эса меҳр-муҳаббат, иккى оғиз ширин сўз, багри кенглик талаб этилади. Бу эзгу иштир.

Улуғбек ПЎЛАТОВ

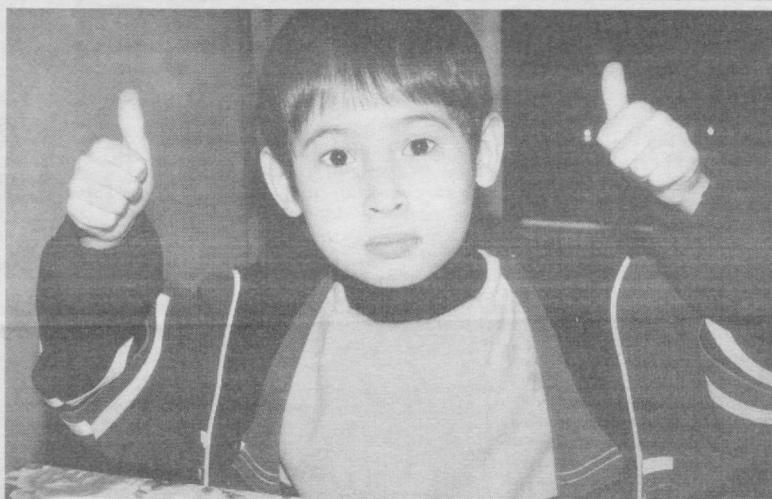
МЕХР БУЛОГИ КЎЗ ОЧМОҚДА

Мехрли, оқибатли бўлиш, ёрдамга муҳтоҷ инсонларга саҳоват кўрсатиш азалий қадриятларимиздан сана-либ келинган. 2004 йилнинг — Мехр ва мурувват йили деб номланиши эса бу борада янада ҳиммат камари ни белга маҳкам боғлашга чорламоқда.

Акмал Икромов туманида жойлашган «Шарқ гули» маҳалласида ҳам ибратли юмушларга кўл урилиб Янги йилга кадам кўйилди. Ушбу маҳаллада бўлиб ўтган хисобот-сайлов йигилишида эл ишончига сазовор бўлиб оқсоқонлинг маслаҳатчилари этиб сайланган фаоллар 2004 — Мехр ва мурувват йилининг иш режасини белгилётганларида ногиронлар ва кам таъминланган оиласларга давлат томонидан берилаётган маблағни тўғри тақсимлаш билан бирга маҳаллошлар ўртасида меҳр-мурувват, оқибат кўрсатиш масалаларини ҳам асосий вазифалар сифатида белгилаб олишиди.

Янги йилнинг илк кунларда маҳалладаги кам таъминланган, табиии оғат туғайли соғлиғини йўқотган бир оила бекасининг бепул дори-дармон билан таъминланисига эришилди. Бу борада «Фармед» хусусий фирмаси яқиндан ёрдам кўрсатди. Шунингдек, хусусий тадбиркор, ҳимматли маҳалладошлар Маҳамадамин ака бир қоп ун, Лола Содиқова эса 100.000 сўм пулни ёрдамга муҳтоҷ инсонларга таракатдилар. Ишонамизи, Президентимиз Мехр ва мурувват йили деб эълон қилган 2004 йилда ҳалқимизнинг қалбидаги меҳр-шафқат булоқлари кўз очиши муқарардир.

Турғун АВАЗОВ,
«Шарқ гули»
маҳалласи оқсоқоли

Мадбирилар

ҚУВОНЧ НУРЛАРИ

Жажжи болажонлар кўзидағи қувонч нурларини ҳеч нарса билан қиёслаб бўлмайди. Уларнинг шодлигидан ҳар бир инсон завқланади, кўнгли ёришади. Якинда Акмал Икромов туманидаги Усмон Юсупов номли маҳаллада бўлиб ўтган «Арча байрами»да иштирок этган ёшу қарор бирдек Янги йилни эзгу ниятлар билан қарши олишиди.

Байрамда маҳалла оқсоколи Фодирхўжаев маҳалладоларини янги 2004 йил билан кутлаб, энг яхши тилакларни билдири. Кутлов сўнгидаги даврага Корбобо ва Қорқизнинг ташриф буюриши бо-

лажонлар кайфиятига яна-да кўтаринкилар багишила-

ди. Уларнинг болалар билан мулокотлари кичкин-тойларга илхом берди ва даврада ҳозир бўлган эртак қархамонлари болажонларнинг шеър-қўшиклар

ижро этишларига туртки бўлди.

Байрам сўнгидаги ҳомийлар томонидан тайёрланган совғалар, ажойиб ўйинчолар кичкинтоиларга тухфа этилди.

Назира ФУЛОМОВА

Кўп ийлардан бўён даво талаб бўлиб келган одамларнинг хожатини чикариш, уларнинг оғирини енгил килишга бутун умрени баҳшида кылган, берган касамига содикликни хәти-нинг шиорига айлантирган шундай инсонлар борлигидан хурсан бўламиз. Кўчкор Мирази-зовин оториноларингология фанига ўзининг салмоқли иммий-амалий хиссасини кўшган маширу олимлар мактабини ўтаган шифокор десад адашмаймиз. Унинг фаолияти Тошкент тиббиёт институтининг оториноларингология кафедраси, клиникини босиб ўтган шонли йўл билан боғлиқ. Кўчкор ака клиникада ординаторлик профессор, кафедра мудири лавозимигача бўлган машақатли ўйланиб ўтди. Бу давр мобайнида билимни, кучини, акл-заковатини маҳоратини ўз соҳасини ривожлантиришга хамда ихтисослашган тиббиёт ёрдами кўрсатишни такомиллаштиришга сарф килди. Самимилик, одамилик сингари фазилатлари, беморларга жонъярилиги туфайли кўпчилик орасидан хурмат-этиборни ошиди. Хакикатан жамияти меҳнати синган одамнинг обрўйи хеч қажон тўкилмайди.

Кўчкор Миразиев 1965 йилда «Бош суюг» ичидаги бўлдиган отоген асоратларнинг этиологиясиага, патогенезига, ташхисига ва муоласига доир» мавzuida докторлик диссертациясини химоя қилгач, унга 1968 йилда профессорлик унвони берилди. Унинг раҳбарлигига оториноларингология клиникини шурӯнишга сабаби маданий тиббиёт институти орасидан хурмат-этиборни ошиди.

— Кўчкор Жўраевични мен ѡхакни устозим деб билим, у киши мени шу даргоҳга етаклаб келган ва бор билим ва тажри-балирни, ёрдамларини аямай ўргатгандар,

Захматкашларниң

ЭЛ ДАРДИГА МАЛҲАМ БЎЛИБ

Жарроҳлик хонасида неча юзлаб оғир беморларнинг дардига малҳам бўлиш баҳтига мусассар бўлаётган захматкаш, кўли енгил шифокорлар ҳақида кўн шишимиз, албатта. ўз касбига меҳр кўйиб, эл соглиғи йўлида тиним билмай меҳнат қилиб келаётган шифокорлардан бири 1-Тошкент Давлат тиббиёт институти оториноларингология кафедраси профессор маслаҳатчиси Кўчкор Миразиевdir.

ри, тиббиёт фанлари доктори, профессор Кундуз Хўжаев. — Домла жуда камтарин, саҳиҳ ва кўли енгил шифокорлардан Устозинг ёрдамлари туфайли оториноларингология соҳасида аёллардан биринчи профессор дарражасига етишидандар шифокорларни вузориги кунда у кишининг шифарини давом эттирилгандар. Кўчкор Миразиевнинг барлигига оториноларингологияни, долзарб муаммолари устида, яныкала ичидаги оғирдан асратлар, кулок, хиқидок ва кекирдак функциясини микрохирургик кайта тикиш, бурун пластикаси, тоизиллитлар бўйича иммий изланишлар олиб борилмоқда. Домла буғунги кунда кўпладар шифокорлар ва талабаларга устозлик қилмоқда. У киши 225 та иммий мақолалар 10 та ўқув методик кўлланмалар, 5 та авторлик шаходатномаси ва иммий изланишлар олиб борилмоқда. Домла буғунги кунда кўпладар шифокорларга устозлик қилмоқда. У киши 225 та иммий мақолалар 10 та ўқув методик кўлланмалар, 5 та авторлик шаходатномаси ва иммий изланишлар олиб борилмоқда. Шунингдек бир неча бор халкаро ан-

жумаларда катнашиб оториноларингологияни фанининг ривожига янги тадқиқотлари билан маърузалар қилиб катта иммий ва амалий ҳисса куши. Шу билан бир каторда Урта Осиё миңтақасида ўзига хос оториноларингология мактабини яратди.

1-Тошкент Давлат тиббиёт институти Лор кафедрасида профессор Кўчкор Миразиев изорхарбарида иммий ва амалий таълим олган кадрлар нафқат республикасимиз худудида, балки яқин ва узоқ хорижда, Араб мактабатларидан тортиб АҚШ ва босха жойларда фоалият кўрсатмодалар. ўз касбига меҳр кўйиб захматкаш инсоннинг меҳнатлари муносиб баҳоланини, 2001 йилда «Эл-юрт хурмати» ордени билан тақдирланди. Эллис йилдан бўён эл дардига малҳам бўлиб, беморларнинг дардига шифо топаётган захматкаш инсон Кўчкор ака Миразиевдек кўли енгил, саҳиҳкал, меҳнатсевар шифокорлар доимо бор бўлсин.

Дилором ИКРОМОВА

СУРАТЛАРДА:

профессор Кўчкор Миразиев

изорхарбари

доктори, кафедра мудири Кундуз Хўжаев

оилий тоғифали ҳамшира Зухра Кодироева

билин беморга муолажа кўрсатмоқда.

Хакимжон Солихов олган суратлар.

Афуски, сўнгги ийларда ўсмириларни орасида руҳий турғунлик холати ўзгаришларни ўрганиб чидилар. Тиббиёт ходимларни кундузги шифохонада даволанётган, руҳий турғунлик хасталигига чалинган 10-15 ўзгаришларни мунтазам равишда текширишдан ўтказдилар. Ушбу хасталикка чалинганлар ўзига хос учта хусусият билан ахралиб турдилар: уларни хеч нарса кизитирмайди, улар чеч нарсадан мамнун бўлмайдилар, улар ҳар қандай жисмоний ва ақлий меҳнатдан дархол чарчаб қоладилар, яны боласи ўн олти ўшида ўтга мактабни тамомлайди, харбий хизматга чакирилгунга қадар эса бирон бир олий ўқув юртига, жилла курса, коллежга ўзгаришшиб олди. Лекин фарзандларни олини ўшдан тупиладиган фарзандларнинг саломатлиги тўғрисидан нима дейши мумкин? Ахир халқимиз бекиз: «Бургутning кучи — канотида, одаминг кучи — фарзандида» — деб айтмагани.

Шизмурларни диккат доирасида турган 10-12 ўзи ўспиринларнинг 31 фоизи руҳий турғунликнинг енгил шаклига муттало бўлган ташкиришни кутиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси

Халқ таълими вазирлиги

Ташхис марказининг вилятларимиз

нибадатни бир-бираидан фарзандларни

ишилганини ўзбекларда руҳий турғунликнинг

шаклини ўзларни ўзига

холати ўзларни ўзига

Шарқ дурданалари

**Озоз ўғаныб
домо бўлур...**

• Тўғри йўлда юрган одам номусли, матонатли, берган вадасида қаттиқ турувчи бўлади, хеч кимни алдамайди, тўғриликдан ажралмайди, тўғриликнинг энг улуг фазилат эканини билади.

• Фазилатли, олижаноб одам факат ўз фойдасинигина кўзламайди, халк манфаати учун ҳам хизмат килиди, хеч кимга зиён-захмат етказмайди.

ХИКОЯТ. Рум ҳукмдори Эрон ҳукмдори машхур Анушервондан:

— Бир иморат қилишга киришган эдингиз, нима бўлди, битдими? — деб сўради.

— Иморатимни битказдим, мен хеч вақт нотамом иш кимламайман, кайси ишга кадам кўйсан, у ишни охирига етказимиш лозимид, — деб жавоб берди Анушервон.

Рум ҳукмдори Анушервоннинг сўзларини маъкъуллабди:

— Балли, юнон донишманлари ҳам шундай деган эдилар, — деди.

ХИКОЯТ. Бир донишмандан:

— Қайси айб, ярамас одат ҳамма яхши хунарни ёпиб қўяди? — деб сўрадилар.

— Бахиллик, — жавоб берди донишман.

Яна сўрадилар:

— Қайси яхши одат ҳамма айбни босади?

— Ҳалоллик, — деди донишман.

ХИКОЯТ. Анушервоннинг бир хизматчиси унинг ёнида бир кишини ёмонлади. Анушервон у чақимчига:

— У киши ҳақида айтганларингни яхшилаб текширанман. Агар тўғри сўзлаган бўлсанг чакимчи бўлганинг учун сендан нафратланаман, сени душманим деб биламан. Ёлғон сўзлаган бўлсанг, жазо бераман, чақимчиликдан тавба қиласанг, кечираман, — деди.

Хизматчи чақимчиликдан тавба қиласди. Анушервон унинг гунохини кечирди.

Байт:
**Гар чақимчи ўзишдан урса дам,
Кудратинг етса,
тилни килғил қалам.**

Чингиз Айтматов бамисоли бир уммон. Ундан ҳар ким имкони даражасида фойдаланади. Кимдир унинг теранлигини, фикр-мулоҳазалари тўлиб-тошиб, жўш уриб турганини қадрлайди, кимдир у забт этган бадий ижод чўққиларини кўра олади, кимдир унинг интеллектуал «юки», ақл-заковати, ўткир зеҳнидан ҳайратга келади, кимдир бу дилкаш инсоннинг сұхбати, меҳрли нигоҳидан баҳраманд бўлиб, ўзини баҳтиёр хис эта-ди.

Шу боис бу мутафаккир адаб, бағри кенг инсон юртимида эъзоланишидан беҳад хурсандмиз. У билан учрашсангиз, бекеёс билими кўз-кўз қилимади, кўпроқ сизни тинглаб, бир-икки сўз билан воқеаларга бўлган муносабатини билдиради. Асарларини, қархамонларини тилга олмайди. Улар ҳақида сиз галирсангиз, эшитади-ю, ўзини ноқул сиздангек, нигоҳини сизга эмас, атрофа каратади... Хузуридан бойиб ақлинига ақл қўшилиб чиқиб кетасиз. Умрబодунинг самимитини, факат ўзигагина хос бўлган таъриф ва тавсифи, очиқ чехраси ҳамда хушумомаллиги билан сиз мушоҳда қилишиниз, мулокотда фаол иштирок этишинизни таъминлаганини идрок этасиз. Адаб ўз қархамонларидек муруватли ва саҳиҳ, руҳан тетик, бой ва меҳроқибатли, фикрлар миқёси кенг ва вазмин, андишли, маданияти, даҳоси ўткир эканлигини нур томиб турган чехрасиди кўрасиз, англайиз. Шунда сиз ҳам ижод нашидасига тұла ширин дакиқалардан баҳраманд бўласиз, қалам тегратегингиз, мусика икро этпингиз, ўйларинизи очиқ-оидин айтгингиз келади. Илхом париси ато этган бундай дамларининг кадига етадиган бу буюк сұхбатдошингиз эса сўз айтишига шай турса-да, сиз ижод этишингиз, мулокотни сиз бошқаришингизни истаб сукут саклайди. Асарларини ўқиб ҳажонланганнингизни, этихроси сўзлардан завж олганнингизни, улуғ қалам соҳибининг ижодхонасини тасаввур этиб, фикрларидан, бадий таърифи нюхояда таъсирчанлигидан ҳайратга келганингизни бир зум унтиб узоқ қўришмаган дустинизни учрартаганингиз, орзишиб кутган сұхбатини бошлаб юборганингизни билмай ҳам коласиз.

Бишкеқда юксак минбарда маъруза қилиб, кинонинг кинодраматуригининг имкониятилари ҳамда чегаларали ҳақида фикр юртитан, Москвада ўзек элининг ражнамоси. Президент Ислом Каримовнинг публицистик-фалсафий асари заминида барпо этилган кўп қисмли «Ўзбекистон XXI аср бўясасида» фильмнинг ижтимоий-сийесий, эстетик қиймати борасида оқил сўзларни айтган, Тошкентда ҳалқаро алоқалар ривож топишсидан бўлганинг эмиссияни, истиқолимисиз наф кўриши тўғрисида мушоҳда қилган Чингиз Тўракуловичга миннатдорчilik билдириган эдик. Учрашув, мулокот дамлами — бу адаб ва давлат арабби хозир истиқомат қолаётган гўзал ўлқада давом этган эди.

Мулокот дамларининг айрим тағсилотларининг коғозга туширмоқчи бўлсан, газета саҳифалари саноқли, сатҳи чекланганин бизга тўғанок бўлади. Шу боис дилкаш сұхбатдошингизни айрим воеаларга бўлган муносабатини билдиришини жазм қилдик.

— Чингиз оға, куни кечга Андерлехтдаги Эразм Ван Роттердамнинг ўй-музеяди бўлди. Мавлоно Навоийнинг замондоши бўлмиш бу файласуф, мураббий, гуманист адабининг иккичаватли хонадони, жихозлари, хатто меҳмонга келганингирон соваглари ҳам сақланиб қолипти! Қани энди унинг замондоши бўлмиш ўзек шоирининг жойномаси, салласи, тоғри шахсий буюмга биз ҳам эга бўлсанг... Юзи-

мизга, кўзимизга суртар эдик! — деб мулокоти саволни ўртага ташлаганимизда дарҳол жавоб олдик: «Европада фанга, маданиятга онд нарсалар астойдил сакланниб келинган». Сўнгра гапни бугунги кунга кўчириб: «Бизнинг давримиз динамик ҳаракат даври. Гап фактат

масалани кўтарибди. Лекин исроғарчиликка қарши бўлган кураш ҳалъ таомилига, урф-одатика қарши курашга айланмаслиги керақдир» деб огоҳлантириб кўйдилар. Гап қандай мавзууда кетмасин пировардиде эл-юртимиз кўришиларни, муаммолари билан уланиб кетаверди. Хусусан телевиденинг филиалити, биз танишган Брюссель телестудијасининг кундакли, ҳафтатлик, ойлик дастури ҳақида фикр юртитиб «Ағус бу ерда — Бельгияда ТВ асосан аҳборот бериси, реклама билан шуғуланиш, енгил «шоу» дастурларини тайёлаш билан банд экан. ТВнинг ўз маҳсулоти — бадий телевизионлар, публицистик асарлар, телепортретлар яратиш ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмас экан. Бизда Тошкентда шундай видеотасмаларни ижод этишига катта аҳамият берилади», деганимдига, Чингиз оға «ТВ тобора пул берадиганлар истагини бажариш йўйига ўтиб бораёт. ТВ савиасини ўша пул егалари беглилаб қўймокда-ки, бу хол мени ҳам ўйлантиримокда», деб ўз муносабатларини билдириган эдилар.

Суҳбатимиз давомида Жамиланинг севгисини мадж этган («Жамила» киссаси) киргиз зиёлларининг нозик хис-туйупларининг нағис таърифини берган («Кирмизак олма» хикояси), беғубор ёшлиникнинг унтулмас поэтик дакиқаларини хаяжонли саҳифаларда тасвирлаган («Оқ кема» ҳамда «Соҳиб юбайлаб чопаётган Олар» киссалари) ёзувчи инсониятни пробиркадан кўтайдишингизнинг хуқуқ оқибатлари ҳақида эҳтироси сўз айтиётгани («Кассандра тамғаси» романи) замон талабими, адаб истагими, деб сўраганимизда ву бадий асадара публицистик руҳ ниҳоятда кучли эканлигини эслаттанимизда ёзувчи «Воқеаларни инсон хаёт-мамоти нуқтаси назаридан идрок этишига эҳтиёж сизган эдим. Табиийки, роман шакли бу фалсафанинг бадий ифодасини таъминлашни тако-зо эди» деганиларида буюк санъаткор ўз асарига нисбатан бирорта мақтот сўзини ишлатмаслигини қайд этдим. Камтарилик, ўз китобларини тарғиб қилиш фикри мутлақо йўқлиги сўнгги саволга жавоб берганларнида ҳам яққон сезилди. «Чингиз Тўракулович, Брюссель Хур университетидаги, хусусан кутубхонасида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чораги, бавзан эса ярми лагандан қолар экан. Уни ташлаш юбошишар экан... Мен ҳам ҳам кетаимизни айтаб берасан. Жумладан, сизнинг кўп китобларингиз йўқ экан. Факат «Жамила» ва «Биринчи ўқитувчи» киссаларининг дастлабки нашрларини учрартади...» деганимдага сұхбатдошингиздик китобларнида бўлдим. Китоб фонди билан танишдим. Зўр асадарлар бор экан. Излаган китобингиз изортигиздан. Ўзек ўзбек-да. Саҳифаларни айтмайсизми! Бизда бундай эмас. Ҳар бир чакирик ҳаракати макалаларда бўлиши табии табии. Бирор китобни ўз кўп қисмли кеттига келган ҳар икки киши олдига нон, мева, ширинлигидан ташкири бир лаган ошина кўяр экансизлар. Оши кўпичча чор

Биласизми?

Хисоб-китобларга кўра савиннада яшайдиган жирафа, — зебра, арангут (антилопа) ва бошқа тўёкли жонниворларнинг тирик вазни ҳар гектар ерга чакилганида 15 килограммдан ошмас экан. Ўша жонниворлар билан ёнма-ён яшаётган кирчумолиларнинг умумий вазни эса ҳаддан ташқари юқори бўлиб, гектарига 400 дан 800 килограммгача тўғри келади.

• Кирчумолилар масофага ахборот узатиш бўйича ўзига хос сим ќокши хусусиятига эга. Шу усулдан фойдаланиб улар ўз қариндошларига яқинлашиб келаётган хавф-хатар ҳақида узоқ масофадан турб ҳабар қиладилар, яъни ер ости ўйлаклари деворигина бошларини уриб, хатарли сигнал узатадилар.

• Жанубий Америкада яшайдиган чумолилар худди асалариларга ўхшаш асал тўплаш хусусиятига эга, фақат улар ўз аслини коринчасида сақлайди. Бу ҳашоротлар чумолилар улишининг алоҳида бўлакларида яшайдилар. Шуниси қўзиқки, улар бошқа чумолиларга овқат этишига қолтанидагина заҳиралаги асални ишлатар экан.

• Бир килограмм асал тўплаш учун асалари ўз уйига 50 улуш (порция) нектар кельтириши керак. Бунда ҳар бир улушнинг вазни ари танасининг яrim вазнига тўғри келади. Буннинг учун ари 300 минг гул гучасига қўниб ўтиши ва бир кунда 20 чакирим масофани босиб тутиши керак.

• Барг қирқадиган қизил чумолининг танасида ўсимлик ўсишини жадаллаштирадиган тераксин молда топилганд. Унинг чумоли танасидаги микдори 1-6 фоизгача бўлади. Мазкур чумолилар ўз озукаси ҳисобланган замбуруғни ўстириш учун ана шу мoddадан фойдаланар экан.

• Калаҳара чўлида яшовчи Америка бошлиқлари оч қолган чоғларидаги чумоли инларни излашга отланадилар. Одатда улар ёмғир ёғиб ўтгандан сўнг ана шундай овга чиқадилар. Ган шундаки, тропик ҳудуднинг ўта кучли ёмғирдан чумолиларнинг тўплаган озукалари — ўсимлик уруғлари намиқиб, чириб кетиши мумкин. Шунинг учун күёш чиқиши билан чумолилар ўз озукаларни шамоллатиш мақсадида ташқарига чиқазадилар. Шунда очиқкан бошлиқлар ўсимлик уруғларини ўигирб-териб оладилар ва уларни ўғирда яничиб, унга айлантирадилар.

• Тирик мавжудотлар орасида баъзи бир муносабатлар жуда ҳам қизик. Масалан ҳалқ табобатида қон босимига қарши зулук солини қадимдан одат бўлган. Бунда бемор ҳақиқатдан ҳам ўзини бир мунча енгил сезади, чунки ҳаром қонни зулук сўриб олди деб тушунилади. Аслини олганда сўриш жараёнида зулукни сўлак бешларидан ирудин деган оқсил молда ажralиб чиқали ва у қоннинг ивишига қаршилик кўрсатади. Демак ирудин бир томондан қоннинг сўришишига ёрдам берса, иккичи томондан бу мoddанини бир қисми бемор қонига ўтиб, уни маъмуд даражада суюлтиради ва натижада томирлар бўйлаб қон айланниши яхшиланади.

Киш сурори

«САЛОМАТАЛИК» ПОЕЗДИ ОРОЛБЎЙИГА

Тошкентдаги Шимолий темирйўл вокзалидан «Экосан» ҳалқаро жамғармасининг навбатдаги «Экосан» саломатлик поезди Қорақалпоғистон республикасига жўнаб кетди.

Мазкур поезд талари, болалар (ТИКА) томонидан берилган инсонпарварлик юки хисобидан ташкил этилди.

Муруват ёрдами Экология ва саломатлик кунлари доирасида «Орол оналари ва болалари» шиори остида ўтказилган умум Республика экологик ҳашаридан тушган маблағ ҳамда Туркия ҳамкорлик ва ривожланиш ҳалқаро агентлиги

А.ФАФФОРОВ,
«Туркистон-пресс»

Асқијати ва қизиқчилариниң тарихидан**ТОМОШАЛАРИ КУЛГИСЕВАРЛАР ЁДИДА**

Етти ёшдан етмиши ёшгача бўлган фарғонашлар Теша қизиқини яхши биладилар. Тўй қилишини ният қиласан ҳар бир киши тўйда Теша аканинг иштирок этиб, кулгу улашишини орзу қиласарди. Қизиги шундаки, у бирорлар айттиб юрган қизиқчиларини тақорорлаши ўзига ёт кўрмай, янги-янги ҳаётӣ латифалар-у ҳангомаларни ишод этиб, кулгу муҳисларининг қаҳқасига сабаби бўларди. Ҳамто, кўча-кўйларда ҳам ёшлар унинг ортидан тўйда-тўйда бўлиб ёргасиб, янгисидан эшишини истародилар, қизиқи эса уларни бирор кулодириб, хизмат ўйсига жўнаб қолши пайшада бўларди...

Теша қизиқ Комилов Фарғонанинг Кўштегирмон қишлоғига дехон хонадонидаги дунёга келган. У аввалига Юсуфжон қизиқ, Охунжон қизиқларга ёргаси, қизиқчиларга кила бошлаган, кейинчалик эса ҳаётда кўрган икир-чикирлардан таъсирланаб латифа, кулгали ҳикоя, оғзаки интермедиа ва бир пароди оғзаки саҳнадар ишод этиди. Унинг ўзига яршишо шоғирлари бўлиб, тоғомалар яратишар, бундан таъсирланган тоғомаларнилар эса кўзларидан ёшлари чиққудек бўлиб кулишарди. У қирқинчи ўйлар бошларидан то умрининг оҳирасига жамоа ҳўжалигига пахтавчилик бригадаси бошлиги бўлиб хизмат қилди. Тушлик пайтида бригада аъзоларига кулгали ҳикояларидан айттиб берид, уларни унумли меҳнатга гайратларни оширади.

Афсуски, чинакам меҳнаткаши қизиқи Теша Комилов телевидение, видео ва радио ҳамда магнитофон ёзувлари ривожланган даврларга етиб келломайди. У 57 ёшида — олмишиничи ўйлар бошларидан вафот этиди. Аммо, унинг қизиқ-қизиқ гаплари, латифа-ҳикоялари, интермедияга ўхшаш томошалари кулгисеварлар қалбидаги бир умр сақланаб қолган. Куйидаги Теша қизиқ ҳангомаларидан айримларни ёттиборингизга ҳавола этамиз.

КУЛГИЛИ ЖАВОБ

Урушдан кейинги тикланиши ўйларни Теша қизиқ жамоа ҳўжалигига бригадир эди, ишчи кучи камлигидан пахтада майдонларини ёввойи ўт босиб кетган экан. Бир куни текширувчи келганиши, деган ҳабарни ёшишиб Теша қизиқ айнина хаспушлаш учун пахтазор чеккаларини шошилинч ёввойи ўтдан тозалаттирибди. Текширувчилар келишиб, бригада ерлари атрофини айланниб чиқишибди. Аммо, улардан бирни пахтазор ичкарисига кириб, аҳволни билиб қолиби.

— Пахтазор ўтасидаги ўт босган гўзлар ёт босган ёт босиб кетишини ўтасидаги чеккасида? — кинояли оҳандга сўрабди текшируvчи.

— Йўқ тақсир, — дебди Теша қизиқ ўзини гўлликса солиб, — бу сиз кўриб турган пахтазорнинг чеккаси бизга, ўтаси бошқа жамоа ҳўжалигига қарайди.

ДАЙДИ ИТ ОВЛОВЧИ ОШНАМ

— Ёшлидан офтобда қатиқ ялашган Маннен ит отар деган ошнам бор эди, — деби ҳикоя қўлганди Теша ака, — у ҳамиши усти берк фургон аравада кўлида милити билан юрарди. Қишлоқларни айланабди, дайдиб юрган итларни нариги дунёга жўнаторди. Даромади ҳам чаккимас, ҳар бир ит териси учун беш сўмдан оларди. У билан учрашилек дегунча, аввал шакарғуфткорлик қиласиз, кейин эса фургонидаги ўт ёкни айланадик. Бу сафар ҳам анча чақчақлашдик, уччинчи қадаҳанда кейин нима бўлганини билмайман. Бир маҳал ҳушигма келсан юмшоқ, иссиқи на кўпчаларидаги ётгандекман. Бошимда паар ёстик, беланчакдами, бешикдами кимдиги мени тебратарди. Ўқам тўлиб кетди, ким экан мени шунчалик эъзозлаётган меҳрибоним, деб кўзим-

ни очсан, аравадаги отиб ўлдирилган итлар устида кетаётган эканман. Яхшиямки, оддинроқ билиб, мудраб кетаётган Манненга билдирим аравадан сирраби тушиб қолдим. Бўлмаса мени ҳам мастиклида отилган итларга кўшиб, топшириб юбориши аниқ эди.

ТОПҚИР ФОЛБИН

Эгнита аёлларнинг қанорқопек кўйлагини кийиб, бошига икрит шол рўмал ўраб, Теша қизиқ фолбин кампирининг худди ўзгинаси бўлиб, даврага кириб келади. У елкасидаги хуржунини ерга кўйиб, тиззалиб ўтиради. Атрофда қараб турган ҳаммани қуюк дуо қилиб, кулгу шайдоларига мурожаат қилгандек бўлади:

— Кимга фол очай? — сўрайди соф лўлилар шевасида. — Бахтингдан кўрайме, ёт таҳтиндан кўрайме?

Шунда ўтагта унинг шогирларидан бирни энгахига ясама соқол ёпиширган ҳолда солда чол — Тоғи бува бўлиб келади. У уйидаги кампирининг оғир дардага чалиниб ёттанини гапиради. Фолбин эса ѡч ким тушунмайдиган тилда сўзлаб, жазавага тушиб, узоқ валидраб, чолга юзланади:

— Э бобо, париларимнинг бирни бор деди, бире ўйк ёдай. Чарбогингиз бор-му ё йўйму!

— Худога шукр, бор.

— Бор, бор! — дейди фолбин гўё палирарининг гапларини тақорорлаб.

— Ҳа, бор экан, яхшигина чорбог экан.

Буни эшигтан чол одамларга қараб бошини ликиллатади:

— Топди-я, топди!

— Ўша чорбогингизга янгоқме, толме, ўрикме ўсади-я?

— Ҳа ўсади, ёнгоқ ўсади.

— Бале, каттагина ёнгоғингиз бор, меваси кўп бўлади. — Унинг бу гапини эшигтиб чол ёқасини ушлаб, одамларга дейди:

— Топқирилгини қаранг-а!

— Ўша дарахт тагида — санайди лўли — супаме ё сўриме бор, шундайдай бой?

— Ҳа, сўрича бор. Тўппа-тўғри топпапти-а! — Ажабланади чол.

— Ўша сўричада кампирингиз сизнинг ёнингизда ёттан ё ўтирган. Шундаймай?

— Худди шундай! Қойил ҳаммасини бир четдан топди-я!

— Тупроқ ушласангиз олтин бўлур, отажоним кампир онамизни шу сўричада сарик жин чалган!

— Ёнирай, шундаймикан-а? — ҳовлиди чол.

— Ҳа, жин чалган, кейин тинмай боши оғрийдиган бўлган.

— Айтганларингинг ҳаммаси тўғри синглим, энди нима қисла тузалади?

— Сарик товуқ топиб, кампирини қонлайиз, ўшанда сарик жин товуқнинг ҳиқилдогига ёпишиади. Кейин товуқни менга берасиз, сарик жиннинг таъзирини ўзим бераман. Кампиршо бўлса сан кўр, ман кўр бўлиб кетади?

— Барака топ қизим! Ўингиз қаерда, товуқни этиб борсам қизим!

— Уйим-ме? Қидириб тополмайсиз, яхшиси чақасини бераколинг, ўша жин ўлгурни париларим бўтиб келтиришади мано!

Чол бир чанталг пулни узатади, кейин фотиҳасига кўл очади:

— Илоё омадингни берсин, кампиримни бош оғриғидан холос этганинг учун ...

Шу орада ёш бир йигит ҳовлиқчанинга даврани ёриб кириб, чолга дейди:

— Ҳў, Тоғи бува, ҳў Тоғи бува!

— Нима дейсан, гапири!

— Кампирингиз оламдан ўтдила, тезрок боркарсан!

— Нима дейсан!?

Бу гапни эшигтан фолбин хуржунни елкага олиб, жўнаб қолади.

Олим КЎЧҚОРБЕКОВ тайёрлайди

Спорт

ЁШ САМБОЧИЛАР БЕЛЛАШДИ

Шахримиздаги «Динамо» спорт клубида болаларнинг қишики таътил кунларида «Қишики таътил» соврини учун 12-14 ёшлилар ўртасида самбо бўйича мусобақалар ташкил этилди.

Шаҳар самбо федерацияси ва «Динамо» спорт клуби ташаббуси билан уюштирилган турнирда пойтахт вакиллари билан бир қаторда Самарқанд, Бухоро, Навоий ва Тошкент вилоятидан ташриф буюрган 200 га яқин ёшлар ўз кучларини синаб кўриши.

Икки кун давом этган муросасиз беллашувлардан сўнг турнир голиблири маълум бўлди. Жумладан, энг енгил — 35 килограммгача вазнда Маҳдий Кориев («Динамо», Тошкент)га тенг келадиганлар топилмаган бўлса, кейинги вазнда ҳам фалаба пойтахт «Динамо»си вакили Руслан Кориев юнасиб эти. 41 ва 45 килограммгача вазнларда ҳам ҳамшарларимиз «Динамо» ва «Ёшлик» клублари тарбияланувчилари Самир Мухторов ва Суннат Азимовлар хурмат шохсусанининг ёнг юкори поғонасидан жой олиши. Кейинги икки вазнда омад Бухоро ва Самарқанд вилоятларидан келган ўш самбочилар Рустам Файзулаев ва Илдор Раниевларга кулиб бокди.

Охирги тўртта вазнда яна динамочилар Арслон Хасанов, Умид Абдуллаев, Сардор Кенжавеев ва Евгений Рябининлар голиблир сафини бошқарди.

Мутахассислар Маҳдий Алиев, Суннат Азилов, Рустам Файзулаев ҳамда 13 ўш эканлигига карамай вазни 100 килограммдан ортиқ бўлган Евгений Рябининлар маҳоратига юкори баҳо бериши.

Турнир голиб ва совриндорлари кимматбахо совгалир да дипломлар билан тақдирланди.

Самбо бўйича кейинги мусобақалар «Динамо» клубида 12-15 февраль кунлари бўлиб ўтди. Унда 15-16 ёшлилар ўртасида Ўзбекистон биринчилиги баҳслари ўтказилади.

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ШОҲСУПА ТЎРИДА

Андижон олимпия заҳиралари коллежида белбогли кураш бўйича катталар ўртасида Ўзбекистон Кубоги беллашувлари бўлиб ўтди.

Турнир Андижон, Намангандан вилоятлари ва тошкентлик кураш усталигининг рақибларидан анча устун эканлигини кўрсатди. Жумладан, 73, 81, 90 килограммгача вазнларда пойтахтимиз вакиллари Асилбек Эгамбердиев, Дилмурад Рўзиев, Аъзамжон Шоқиржоновлар галаба нашидасини сурдилар.

Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

Йўлдаш ҳаномалар АЛДАНГАН ЎФРИЛАР

Бу икка бола, тўғрироғи кап-кatta йигитларга мен бешенгочда дуч келдим. Кўл кўтаришиб мендан Санъат институтининг ётоқхонасигача олиб бориб кўйишими сўраши. Уйим шу ёқда, бозордан қайтаётган эдим, ҳарна деб уларни олдим. Биттаси олди ўринидек ўтири. Енимдагиси мен билан у ёқ-бу ёқдан гаплашиб келган бўлди. Ордагиси эса негадир ёнбошлаб олди. Мен ёнимдагидан: «Нега шеригинг ёнбошлаб олди?» — деб сурасам, у: «Қўйверинг, ака, баданида бор (яъни кайф)», деб жавоб килиди. «Ха, шунака экан-да», деб кўявериман. Болалар айтилган жойга этишиди, олдиндагиси чўнтак кавлаб мен билан аранг ҳисобкитоб килиди, ордагиси эса негадир «лип» этиб тушди-кетди. Улардан сал нарироқса бориб машинанин тўхтатиб орка ўринидек қарадим: бозордан «у-бу» олгандим, халталар жойда турибди. «Ҳамма нарса жойда экан», деб ғизиллабтигиб ўрайдадим. Ўйда бирдан палкам эсигма тушиб кетди: олдинга одам ўтиргани учун уни орқага, ҳалиги халталарнинг устига кўйид кўйган ўдим-ку! Оббо!

Ҳалиги бола палкани уриб тушиб кетибди-ку, а? Ичидаги

ку деярли бирор нарса йўқ эди, аммо кўзойнагим, ҳужжатларим... Мунча гаранг бўлмасам? Балки ўғрилар ичидан ҳеч нарса топишомасдан ўша жойга ташлаб кетишгандир? Шу хаёл билан ҳалиги жойга физилладим. Турган гапки, бу ерда зор учрамайди. Сал нарироқи карасам — ёзувчилик гувоҳномаси иккى бўлинниб ўтиби. Сал нарида эса иккига бўлинган кўзойнагим, бошқа қозозлар... Палканинг ўзи йўқ. Демак, ўғрилар палкадат катта пул бор деб ўйлашиб ўғирлашгану, бўмбушлигини кўриб ҳафасали пир бўлиб, жаҳига кўзойнагни синдириб, ҳужжатимни итириб кетишибди. Туламаган электр қозозлари бор эди, улар турибди.

«Ха, алданган ўғрилар! Баттар бўлларинг!...» деййишдан ўзга иложим қолмади.

АЗАГА ОТЛАНГАН КАМПИР

Бир кўчадан ўтиб бораётган эдим рус кампир кўл кўтарида ва бир мансизга олиб бориб кўйишими сўради. У жуда оддий, юпун кийинган, бошига ўраб олган рўмоли ҳам гарифона борди. Мен уни мабодо тиланчи эмасмикин, деб ўйлаб:

— Тўлашга пул борми ўзи?

— деб сўрадим.

— Бор, ўғлим, бор. Бўлмаси сизни тўхтатармидим, —

деди кампир. — Пенсиямдан ажратиб кўйганман йўл киранни...

Кампир машинага ўтири.

— Азага кетаптиман, — деди у ғамғинлик билан. — ўшлидан бирга ўсган тенгдош дугонам оламдан ўтиби...

Кирақашлик одамни анча беандиша килиб кўяди. Шу боисдан даб-дурустдан бу кекса аёлга менисим мумодала килганимдан анча пушаймон бўлдим, аммо буни кампирга бўлдирмади.

Кўят ўтмай кампир айтган жойга этиб келдик. Бу ерда гириф тўп-тўп кўп кавати ўйлар орасидан кампир айтган рақамлисини топиш учун анча айландик. Аммо мен меҳнатимга, кетган вақтимга ачинмадим, чунки бу кекса кампир азага келаётган эди-да...

ТИЛЛА КИЗЛАР

Машинамга кўп кизлар, аёллар ўтиришида, улар турли хил: гоҳ бидир-бидир талаба кизлар, гоҳ иккى ёнди иккى боласи — маъсума келинлар, гоҳ пардозандозли, тақаббур келинйилар, фармонбардор «опоқи»лар... Ёзувчилик кузатви курмасин кўпларининг қасб-корларини ҳам билиб оламан: «ўлслам-ўламанки мен сендан қолишмайман» қабилида сўзлашиб борган уч мактаб директорини ҳам, тушишда яп-янги беш юз ёки мингталикни узатади.

диган банк ходимларини ҳам, қисиниб-қимтиниб пул узатадиган бозорчиларни ҳам билиб олганман.

Бу қизлар эса уларга ўхшашмасди. Иккалоловлари ҳам яхши кийинган, сочлари ҳам ё ўзи, ёки бўялган — тиллоранг, гаплари сипо, ҳаракатлари баамъни. Улар нима қасбда экандар? Ўқитувчи эмас, тиббийтчилар ҳам эмас у қасбдагилар машиналарда кам юришида. Аммо баърир булар жиддий қасб эгалар эканлиги сезилиб турарди.

— Банкда ишлайсизларми? — деб таваккал сўрадим мен.

— Салгина адашдингиз, амаки, — деди кизлардан бири. — Биз тилло магазинда ишлаймиз.

— Тилло қизлар экансизлар-да, — дедим мен ўз кузатувимнинг тўғри чиққанидан кувониб.

— Шунақа десандиз ҳам бўлаверади, — дейишидидан кизлар кулиб. — Дўйонимизга келинг, яхши тақинчоқлардан, сирға-узуклардан олиб беринг келинонгим.

— Раҳмат, худо хоҳласа...

Кизлар манзилларига этиб тушиб қолишиди, мен эса ўйимга кетдим. Машинамга «тилло» қизлар чиққанидан жуда хурсанд эдим. Уларга баҳт тилайман.

Муҳтор ҲУДОЙҚУЛОВ

УМИДЛИ КУРАШЧИЛАР ЕТИШИБ ЧИҚМОҚДА

Ҳаётда ҳар бир кишининг ўз қизикиши, танлаган соҳаси бўлади. Қимдир спортга қизикса, бошқа бирвлар санъатта, адабиётта ихлосманд бўлишади.

Тўрт оғаний ботирлар — Роман Апостолки, Одилбек Маннанов, Дмитрий Алексеев ва Андрей Шебцловлар эса спортнинг юнон-рум кураши турини танлашди. Улар шахримиздаги МХСК клубида биринчи тоғифали мураббий Арсений Трубициндан кураш сирлашни ўрганишмодга.

Болаларнинг ўз ўтида ишлашлари, тажрибали мураббийнинг кимматли ўтилари беиз кетмади. Ҳозирда тўртталла ўсмир биринчи тоғифали спортчи, Республика ва шахар миқёсидаги мусобақаларнинг голиб ва совриндор-

лари хисобланышади. Ушбу умидли ўшларнинг келгусида маҳорати спортичлар каторидан ўрин олишларига эса шубха йўқ. Зеро, машғулотлар жараёнда улар Василий Аникин, Комил Фатхуллин, Искандар Ҳамроев, Дамир Захартдинов, Магомед Гаджилалов каби машҳур мураббий ва курашчилар маҳорати ҳамда тажрибаларидан баҳраманд бўлишмодка. Шу сабадан худди улардек, чақон, эпчли, кучли ва жасур, иродали спортичлар бўлиб етишишга ҳаракат килмоқдалар.

Даврон НУРМАТОВ

СУРАТДА: Арсений Трубицин (ўнгандан биринчи) шоғирдларига маҳорат сирлашни ўргатмоқда.

Алексей Попов олган сурат.

Миббёт ажойиботлари

«КАШАНДА» ҚЎФИРЧОҚ

Шифокорлар тамакининг турган-биттагани оғат экалини борасида қанчалик гапирмасин, ёзмасин ёхуд вабхонлик қилмасилар, бунинг ашаддий чекувчи учун таъсири «зигирчалик» бўлмайди.

Германиянинг Дрезден шахридан гигиена музейида ажойиб бир кўргазма бўлиб, унинг тавариги атрофида кишилар гужон тўғланган бўлади. Кишиларни ўзига жалб қўйган нарса, одам қиёфасидаги «кашанд» модели бўлиб, унинг ўзига хос хислати томошабинлар назарини тортмай қўймайди. Агар ана шу ясами кишининг лабларига тутатилган сигаретни кистириб кўйдиган бўлсантиз, у хузур қилиб итифот этилган тамакини торта бошлайди. Сиз эш татуникини юзига ойланадиган ойна орқали яқъол кўриб туринингиз мумкин. Ажойибхона хизматларига вақти-вақти билан кўйириб олиб унга ёпишган қурумни тозалад турадилар, аks ҳолда ўтига ўтирган чиркни холи этиши оғир бўлади. Ана шундай манзарани ўз кўзи билан кўрган кишиларда тамакига нисбатан салбий таассурот қолади.

ХУШЁР ТОРТИНГ, ТАМАКИ ЧЕКУВЧИЛАР

Тамакининг чекувчи аъзои-раисаларига асоратли таъсири кўрсатилиши хусусида масавиур ҳосил қилмасин кашандалар ўз хуморига ошиқаверар экан.

Бор гап. Агар бир кило тамаки тутатиладиган бўлса, ундан 70 грамм тамаки қатрони ҳосил бўлади. Ана шундан келиб чиқиб, мабодо одам кунига бир қутидан тамаки чекадиган бўлса, бир йил мобайнида 800 грамм тамаки қатрони ўткага сингит кетар экан. Мазкур тамаки қатрони таркибида бензапирен номи билади аталиши мудҳих бир омил бор. Бензапирен кантероген молда бўлиб, у саротон (рак) касалларигина баъзи. Тамакининг нечолик инсон саломатлигига зарарларигина баъзи этиб тутатиган қўйин. Буни биргина машҳур рус шифокори Сергей Боткиннинг ибораси билан хотима берилши мумкин. У Петербург терапия мактабининг асосчиси, клиник тиббиёт физиологик йўналиш берган, узоқ йиллар Петербург тиббий-жарроҳлик академиясининг профессори, доди моддаларнинг физиологик ҳамда фармакологик таъсирини атрофича ўргантган олим ўлим тўшагига босиб берган. «Мен тамаки чекишига ружу кўймаганимдига яна 10-15 йил давр сурган бўлар эдим...»

Мажид АБДУНАБИЕВ,
дориншунон.

Нашрии етказиб беринг масалалари бўйича турар жойларидан почта — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишининг мумкин.

Газета «Тошкент оқшоми»нинг компьютер марказида террили ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбоя оқиҷорорлик компанияси босмахонаси.

Корхона манзили: «Бўюк Турон» кўчиаси, 41-йчада.